

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Περιοδική Έκδοση

Δεκέμβριος 2024 – Τεύχος 17

Περιεχόμενα

3	Χαιρετισμός Προέδρου Δ.Σ.
5	Σημαντικά Νέα & Δράσεις – Επιμόρφωση
39	«Οι Δικηγόροι ως Υπόχρεα Πρόσωπα του Ν 4557/2018» Αναστασία Καραντάνα, LLM, Δικηγόρος, Business Expert, AML & Compliance
43	«No risk no story» Μαίρη Παλαιοκαρίτη, Βοηθός Διευθύντρια Συμμόρφωσης, ΔΕΗ Α.Ε.
47	«Η Πράξη για την Τεχνητή Νοημοσύνη υπό τη σκοπιά του compliance officer: το μέλλον είναι εδώ!» Εριέττα Βασιλάκου, Δικηγόρος (ΜΔΕ, Master 2)
50	Εκδόσεις

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

Αγαπητά Μέλη,

Ελπίζουμε να σας βρίσκουμε καλά και να έχετε την ευκαιρία να περάσετε όμορφα και να ξεκουραστείτε κατά τη διάρκεια της εορταστικής περιόδου.

Μέσω αυτού του Newsletter μπορείτε να δείτε τις δράσεις του ΣΕΚΑΣΕ και να διαβάσετε ενδιαφέροντα άρθρα από επαγγελματίες του χώρου. Θερμές ευχαριστίες σε όλους όσοι συμμετέχουν στην δημιουργία του Newsletter, παρέχοντας γνώσεις και χρήσιμο υλικό για θέματα που αφορούν την κοινότητα των Compliance Officers.

Όπως ήδη γνωρίζετε, κατά τη διάρκεια της προηγούμενης θητείας του Δ.Σ., ο ΣΕΚΑΣΕ πραγματοποίησε σημαντικές ενέργειες για την υποστήριξη των μελών του και την ανάπτυξη του Συνδέσμου, με τη δημιουργία νέας ιστοσελίδας, την ανάπτυξη της πλατφόρμας και του φόρουμ, τη διεξαγωγή επιτυχημένων Ετήσιων Συνεδρίων, τη θέσπιση των Compliance Awards, την υλοποίηση εκπαιδευτικών ημερίδων, την κατάρτιση - σε συνεργασία με τη Νομική Βιβλιοθήκη - του πρώτου πιστοποιημένου εκπαιδευτικού προγράμματος για ESG Officers, καθώς και την έναρξη της συνεργασίας με το ΕΚΠΑ στο πρώτο μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο Compliance.

Τα μέλη του νέου Δ.Σ. που συγκροτήθηκε μετά τις εκλογές του Ιουνίου 2024, δεσμεύονται να συνεχίσουν αυτή την πορεία ανάπτυξης του Συνδέσμου και να συμβάλλουν στην υλοποίηση παρόμοιων δράσεων, δίνοντας έμφαση στα προγράμματα κατάρτισης και στην ενδυνάμωση των σχέσεων με εταίρους και φορείς. Προχωρώντας στην 3^η χρονιά των Βραβείων Κανονιστικής Συμμόρφωσης, είναι αυτονόητο ότι όλα τα μέλη, μαζί με τις εταιρείες που εκπροσωπούν, είναι ευπρόσδεκτα να συμμετέχουν στη διαδικασία και να παρουσιάσουν τις καλύτερες πρακτικές που έχουν εφαρμόσει στον τομέα τους.

Σύντομα θα λάβετε ενημέρωση και για την επαναλειτουργία των ομάδων εργασίας, οι οποίες θα επικεντρωθούν στους εξής τομείς:

1. AML/CFT
2. Compliance & ESG
3. Compliance & Technology

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

4. Επικαιροποίηση του κανονιστικού πλαισίου στην ιστοσελίδα
5. Ανάρτηση χρήσιμων Προτύπων στην πλατφόρμα
6. Whistleblowing & Investigation

Μέσω αυτών των ομάδων εργασίας το Δ.Σ. στοχεύει – πέραν της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών σε καθέναν από αυτούς τους τομείς – να διοργανώσει workshops για την ενημέρωση των μελών πάνω στις τελευταίες εξελίξεις.

Κλείνοντας, θα θέλαμε ως Δ.Σ. του ΣΕΚΑΣΕ να σας ευχηθούμε Καλά Χριστούγεννα και Ευτυχισμένο το Νέο Έτος!

Ανυπομονούμε να σας δούμε και από κοντά στην εκδήλωση για την κοπή της πίτας του Συνδέσμου, την οποία προγραμματίζουμε για την Πέμπτη 30 Ιανουαρίου 2025 στο NOVAK Athens Towers.

Με εκτίμηση,

Michel Montbertrand, Πρόεδρος Δ.Σ. ΣΕΚΑΣΕ

Θερμές ευχές
για χαρούμενες γιορτές &
μια δημιουργική νέα χρονιά!

Σημαντικά Νέα & Δράσεις – Επιμόρφωση

►► Νέο Διοικητικό Συμβούλιο

Σε συνέχεια της εκλογικής διαδικασίας για την ανάδειξη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΕΚΑΣΕ, η οποία έλαβε χώρα στο πλαίσιο της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της 20ής Ιουνίου 2024 και κατόπιν της πραγματοποίησης της πρώτης συνεδρίασης του νέου Διοικητικού Συμβουλίου την Κυριακή 30 Ιουνίου 2024, η σύνθεση του νέου Δ.Σ. είναι η εξής:

Michel Montbertrand, Πρόεδρος

Ζαφειρώ (Ζέφη) Νικολάου, Α' Αντιπρόεδρος

Αναστασία Καραντάνα, Β' Αντιπρόεδρος

Σοφία Μπίζα, Γενική Γραμματέας

Χρηστομανώλης (Μάνος) Κωνσταντόπουλος, Ταμίας

Σοφοκλής Καραπιδάκης, Μέλος

Βασιλική (Βανέσσα) Ανδρεάδη, Μέλος

►► Ετήσιο Συνέδριο ΣΕΚΑΣΕ 2024

Μας γέμισε χαρά και ευθύνη η τόσο μεγάλη ανταπόκριση στο **7th Compliance Conference** με τίτλο "**Embracing Change**", καθώς και τα επαινετικά λόγια σας για το περιεχόμενο του Συνεδρίου και τη συνολική προσφορά του ΣΕΚΑΣΕ.

Το Ετήσιο Συνέδριο του Συνδέσμου μας διεξήχθη στις 21/11/24, σε συνεργασία με τη Νομική Βιβλιοθήκη, και το παρακολούθησαν περισσότεροι από **350 επαγγελματίες** του χώρου, διά ζώσης στο Wyndham Grand Athens και μέσω live streaming.

Εκπρόσωποι οργανισμών και αρχών, καθώς και περισσότεροι από **35 ειδικοί του κλάδου**, αντάλλαξαν απόψεις και μοιράστηκαν γνώσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από την ταχέως εξελισσόμενη νομοθεσία, την αυξανόμενη ζήτηση για εφαρμογή κριτηρίων ESG, τις εξελίξεις στην τεχνολογία, την ασφάλεια δεδομένων, τις προσπάθειες καταπολέμησης του ξεπλύματος χρήματος (AML/CFT), τα ζητήματα διασυνοριακής συμμόρφωσης και την ενθάρρυνση μιας κουλτούρας συμμόρφωσης και ηθικών επιχειρηματικών πρακτικών.

Μέλη των Δ.Σ. μεγάλων οργανισμών/εταιρειών συζήτησαν για το πως τα θέματα ESG και βιωσιμότητας διαμορφώνουν την εταιρική στρατηγική, αλλά και το νέο πλαίσιο ευθύνης και λογοδοσίας.

Επίσης, καθώς οι εταιρείες και οι οργανισμοί καλούνται να αγκαλιάσουν τις αλλαγές που οδηγούνται από τα κριτήρια ESG και τις νέες τεχνολογίες, διερευνήθηκε διεξοδικά πώς οι Υπεύθυνοι Συμμόρφωσης πρέπει να είναι εξοπλισμένοι για να διαχειρίζονται την πολυπλοκότητα ενός συνεχώς εξελισσόμενου κανονιστικού και ρυθμιστικού τοπίου.

Το εν λόγω Συνέδριο είχε τεθεί **υπό την αιγίδα** του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ), του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών (ΕΒΕΑ), του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών (ΕΕΤ), του International Compliance Association (ICA), της Ένωσης Ελληνικών Ασφαλιστικών Εταιρειών (ΗΑΙΕ), του Association of Certified Fraud Examiners (ACFE) και του Συνδέσμου Επενδυτών και Διαδικτύου (ΣΕΔ).

Μοιραζόμαστε μαζί σας **στιγμιότυπα** από τις εργασίες του Συνεδρίου και ευγνώμονες ως προς την εμπιστοσύνη με την οποία μας περιβάλλετε, **ανανεώνουμε το ραντεβού μας για του χρόνου**, σε ακόμη μεγαλύτερη αίθουσα, με εξίσου ενδιαφέρουσα θεματολογία, και την ίδια δυναμική!

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

►► Βραβεία Κανονιστικής Συμμόρφωσης - Compliance Awards 2024

Ήταν μια πανέμορφη βραδιά, αυτή της 1ης Οκτωβρίου 2024, με πολλή χαρά και περηφάνεια για τους βραβευθέντες, αλλά και για τον **ΣΕΚΑΣΕ** και την **Boussias Events** που συνδιοργάνωσαν για 2η συνεχή χρονιά, με εξαιρετική επιτυχία, τα **Compliance Awards**.

Σε μια ζεστή και εορταστική ατμόσφαιρα, στο Anais Club, οι διακριθέντες παρέλαβαν τα Compliance Awards 2024, ως **αναγνώριση** και **επιβράβευση** της **αριστείας, της καινοτομίας** και των **βέλτιστων πρακτικών στον κλάδο της Κανονιστικής Συμμόρφωσης**.

Την εκδήλωση παρουσίασε ο κ. **Πέτρος Κουμπλής**, ενώ η Α΄ Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου μας κα **Ζέφη Νικολάου**, η οποία έχει και την ευθύνη του περιεχομένου των βραβείων, καλωσόρισε εκ μέρους των διοργανωτών τους συμμετέχοντες, την Κριτική Επιτροπή και τους επίσημους προσκεκλημένους της βραδιάς.

Με την παρουσία τους τίμησαν την εκδήλωση: ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών της Ελλάδας κ. **Κωστής Χατζαδάκης**, ο οποίος εξήρε το ρόλο της Κανονιστικής Συμμόρφωσης στους οργανισμούς, η Αναπληρώτρια Διοικήτρια της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας κα **Αλεξάνδρα Ρογκάκου**, ο κ. **Μιχαήλ Φέκκας**, Α΄ Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η κα **Νατάσσα Στάμου**, Β΄ Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και Πρόεδρος του Συνεγγυητικού Κεφαλαίου Εξασφάλισης Επενδυτικών Υπηρεσιών, και η κα **Κέλλυ Μπενετάτου**, Γενική Διευθύντρια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Απονεμήθηκαν, **48 βραβεία** συνολικά, σε **Μονάδες** και **Έργα Compliance**, από τους εκλεκτούς καλεσμένους, τα διακεκριμένα μέλη της Κριτικής Επιτροπής, και την κα **Σοφία Εφραίμογλου-Κουνενάκη**, Πρόεδρο του ΕΒΕΑ, που ανέλαβε και φέτος, για 2η χρονιά, την Προεδρεία της Κριτικής Επιτροπής των Compliance Awards.

Compliance Teams of the Year αναδείχθηκε ο **Όμιλος ΟΤΕ**.

Δείτε όλους τους νικητές εδώ: <https://lnkd.in/dj4qeRFN>

Θερμά συγχαρητήρια στους βραβευθέντες, και σε όλους τους επαγγελματίες του χώρου και στις εταιρείες που έχουν αγκαλιάσει αυτή την πρωτοβουλία που γίνεται θεσμός!

Ανανεώνουμε το ραντεβού μας, για του χρόνου!

Ακολουθεί ενδεικτικό φωτογραφικό υλικό:

ΣΕΚΑΣΕ

Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

► ► Ημερίδα του ΣΕΚΑΣΕ με τίτλο "Κυρώσεις και πρόστιμα: Η προσέγγιση του Επόπτη"

Μια ξεχωριστή συνάντηση με τις Εποπτικές Αρχές διοργανώθηκε στις 14/5/24, στην Αίθουσα «Χάρης Καρατζάς» της Νομικής Βιβλιοθήκης, από τον ΣΕΚΑΣΕ.

Η Ημερίδα "Κυρώσεις και πρόστιμα: Η προσέγγιση του Επόπτη" ήρθε - ως συνέχεια της περσινής πολύ ενδιαφέρουσας συζήτησης με τους Επόπτες - για να φωτίσει το εποπτικό πλαίσιο και να επεξηγήσει περιπτώσεις επιβαλλόμενων κυρώσεων και προστίμων.

Η εκδήλωση έτυχε θερμής ανταπόκρισης από τους Επικεφαλής και τα καταξιωμένα στελέχη των Εποπτικών Αρχών που αφορούν στις εργασίες του Compliance και οι εκλεκτοί παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να ακούσουν την προσέγγιση του Επόπτη και να λάβουν πολύτιμη καθοδήγηση, πέρα από το γράμμα και το πνεύμα του νόμου, ως προς την ουσία της ρύθμισης και του εποπτικού πλαισίου.

Τα μέλη του Συνδέσμου μπορούν να δουν το video, αυτής της ειδικού βάρους και σκοπού Ημερίδας, στην ιστοσελίδα του ΣΕΚΑΣΕ.

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΗΜΕΡΙΔΑ

Κυρώσεις και πρόστιμα: Η προσέγγιση του Επόπτη

Τρίτη 14 Μαΐου 2024

Αίθουσα «Χάρης Καρατζάς» (Μαυρομάλη 23, Αθήνα), Νομική Βιβλιοθήκη.
Είσοδος ελεύθερη. Απαραιτήση η δήλωση συμμετοχής στο e-mail sekase.asco@gmail.com

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

3.30 - 4.00 μ.μ. Προσέλευση
4.00 - 4.05 μ.μ. Καλωσόρισμα – Έναρξη εργασιών
4.06 - 4.45 μ.μ. Επιτροπή Ανταγωνισμού

Χαιρετισμός:
Αίριν (Ειρήνη) Σάρη, Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Παρουσίαση υποθέσεων:
Βασιλική Μηριογιάννη, Ειδική Επιστήμονας – Νομικός, Προϊσταμένη του Ε' Τμήματος Νομικής Τεκμηρίωσης της Διεύθυνσης Ενέργειας, Μεταφορών, Υδάτων, Διαχείρισης Αποβλήτων και Δικτύων Κοινής Οφέλειας
Βάσια Σκυλιώτη, Ειδική Επιστήμονας – Νομικός, Προϊσταμένη του Α' Τμήματος Νομικής Τεκμηρίωσης της Διεύθυνσης Βιομηχανικών και Καταναλωτικών Προϊόντων

4.46 - 5.25 μ.μ. Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Χαιρετισμός:
Κωνσταντίνος Μενουδάκης, Πρόεδρος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Παρουσίαση υποθέσεων:
Δρ Γεώργιος Ρουσόπουλος, Ειδικός Επιστήμονας – Πληροφορικός

5.26 - 6.05 μ.μ. Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων

Χαιρετισμός:
Καθ. Αθανάσιος Δαγούμας, Πρόεδρος της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων

Παρουσίαση υποθέσεων:
Αλεξάνδρα Γουρζή, Δικηγόρος, Προϊσταμένη του Τμήματος Νομικής Υποστήριξης Θεματικού Κλάδου Ενέργειας
Χριστόφορος Πέτρου, Έμμοιτος δικηγόρος της ΡΑΕΕΥ

6.06 - 6.30 μ.μ. Διάλειμμα

6.31 - 7.10 μ.μ. Τράπεζα της Ελλάδος

Χαιρετισμός:
Ιωάννης Ταυκρηπής, Γενικός Διευθυντής Προληπτικής Εποπτείας & Εξυγίανσης της Τράπεζας της Ελλάδος

Παρουσίαση εποπτικού πλαισίου:
Ιωάννα Πάντου, Διευθύντρια Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών
Άννα Τσούνια, Υποδιευθύντρια Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών

7.11 - 7.50 μ.μ. Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων

Χαιρετισμός:
Καθ. Δημήτριος Βαρούτσος, Αντιπρόεδρος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών της ΕΕΤΤ

Παρουσίαση υποθέσεων:
Χρήστος Αποστόλου, Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Ανταγωνισμού

7.51 - 8.30 μ.μ. Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Χαιρετισμός:
Αναστασία Στάμου, Αντιπρόεδρος Β' της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και Πρόεδρος του Συνεργητικού Κεφ. Εξασφάλισης Επενδυτικών Υπηρεσιών

Παρουσίαση υποθέσεων:
Αριστομένης Παννόπουλος, Προϊστάμενος Τμήματος Εποπτείας Εισηγμένων Εταιρειών
Βασιλική Αθανασάκη, Νομικός Δ/νσης Εισηγμένων Εταιρειών

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Ζέφη Νικολάου MA, CFE, CFSE / Communication Consultant, Ethics & Compliance Senior Expert / Γραμματέας του ΣΕΚΑΣΕ

Ελίνα Ν. Γεωργίλη, Δικηγόρος / Head of Governance & Compliance AVAX A.E. / Μέλος του ΣΕΚΑΣΕ

Χοργός Φιλοξενίας:
 ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Παρατίθενται και ορισμένες αναμνηστικές φωτογραφίες από την εκδήλωση:

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

►► Παροχή αιγίδας του ΣΕΚΑΣΕ και συμμετοχή μελών Δ.Σ. σε Συνέδρια & Εκδηλώσεις φορέων

Ο ΣΕΚΑΣΕ στοχεύοντας στην περαιτέρω ανάδειξη και προβολή του έργου του compliance officer, παρέχει την αιγίδα του σε διάφορες εκδηλώσεις και συνέδρια που διοργανώνουν φορείς, ενώσεις και οργανισμοί.

Ενδεικτικά, ο ΣΕΚΑΣΕ παρέιχε την αιγίδα του στα Συνέδρια:

14o Annual Capital Link Sustainability Forum (Capital Link, 28-5-24)
4th Athens ESG Forum (Boussias, 28-6-24) / Ομιλήτρια η κα [Ζέφη Νικολάου](#)
4th Health Legal and Compliance Forum (Cleon, 2-7-24)
22nd Bank Management Conference 2024 (Boussias, 26-11-24) /
Συντονίστρια σε πάνελ η κα [Ζέφη Νικολάου](#)

Υπό την αιγίδα του ΣΕΚΑΣΕ και με κριτή την κα [Ζέφη Νικολάου](#) υλοποιήθηκαν και τα εξής βραβεία:

Hellenic Responsible Business Awards 2024 / Τελετή Απονομής 10-7-24
Diversity, Equity & Inclusion Awards 2024 / Τελετή Απονομής 11-7-24
4th Digital Finance Awards, στον τομέα Digital Banking / on going...

Ακολουθούν σχετικές φωτο από τις προαναφερόμενες εκδηλώσεις:

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

Στα βραβεία **Manager of the Year 2024** κριτής ήταν ο κ. [Michel Montbertrand](#), ενώ η κα [Ζέφη Νικολάου](#) διεξήγαγε το Compliance and Transparency Control της διοργάνωσης και των αποτελεσμάτων. Μάλιστα, στη φετινή τελετή απονομής είχαν τη χαρά και την τιμή να βραβεύσουν τον κ. πρώτο πρόεδρο του ΣΕΚΑΣΕ κ. **Βαγγέλη Τσεκρέκο**, ως **Compliance Manager of the Year 2024**.

►► Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στο Compliance

Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εφαρμοσμένη Διαχείριση Κινδύνων» του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του «Συνδέσμου Επαγγελματιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ελλάδος (ΣΕΚΑΣΕ)» υπεγράφη στις 21/3/24 από τον Καθηγητή κ. **Δημήτρη Καινούργιο**, Διευθυντή του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών με τίτλο «Εφαρμοσμένη Διαχείριση Κινδύνων» και Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης του ΕΚΠΑ, και από τους κ.κ. κ. **Michel Montbertrand** και **Ζέφη Νικολάου**, Πρόεδρο και Α΄ Αντιπρόεδρο (τότε Γενική Γραμματέα) του ΣΕΚΑΣΕ, αντιστοίχως.

Αντικείμενο του Μνημονίου είναι η προαγωγή του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου σε θέματα «Κανονιστικής Συμμόρφωσης /Compliance», στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Εφαρμοσμένη Διαχείριση Κινδύνων», όπως τροποποιήθηκε πλέον και έλαβε τον τίτλο «Εσωτερικός Έλεγχος, Διαχείριση Κινδύνων & Κανονιστική Συμμόρφωση».

Κατά την υποβολή αιτήσεων υποψηφιότητας στο νέο, πολύ ενδιαφέρον και δυναμικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, για το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025, υπήρξε αυξημένο ενδιαφέρον.

Οι πρώτοι φοιτητές ξεκίνησαν με την ύλη της πρώτης χρονιάς και αναμένουν τα μαθήματα εξειδίκευσης στη Συμμόρφωση το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

►► Πιστοποιημένα Εκπαιδευτικά Προγράμματα υπό την αιγίδα του ΣΕΚΑΣΕ

IAN
27

NOMIKH BIBLIOTHKH

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

Πιστοποιημένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

2ο Τμήμα

Certified ESG Officer

Υπεύθυνος Εταιρικής Ευθύνης & Βιωσιμότητας
(CSRO)

ΔΙΑ ΖΩΗΣ LIVE STREAM

ESG

CERTIFIED ESG OFFICER

Το 2ο Τμήμα ξεκινάει τη Δευτέρα 27/1/25.

Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία οι εισηγήσεις του 1ου τμήματος και ξεκινάει άμεσα το 2ο τμήμα του νέου πιστοποιημένου προγράμματος «Certified ESG Officer (CSRO)».

Η ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ και ο ΣΕΚΑΣΕ, σε συνεργασία με καταξιωμένους επαγγελματίες-εισηγητές από όλο το φάσμα της οικονομικής ζωής, κατάρτισαν το πρώτο ολοκληρωμένο και Πιστοποιημένο Πρόγραμμα Επαγγελματικής Κατάρτισης για ESG Officers, διάρκειας 49 ωρών.

Το εν λόγω Πιστοποιημένο Πρόγραμμα Επαγγελματικής Κατάρτισης για ESG Officers αποτελεί την πλέον ολοκληρωμένη εκπαίδευση της αγοράς, μέσω της οποίας οι συμμετέχοντες θα αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις και θα αναπτύξουν τις απαιτούμενες δεξιότητες αφενός για να είναι σε θέση να αναλάβουν τον επιτελικό ρόλο του ESG Officer και αφετέρου για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στην υψηλή, και επιβεβλημένη πλέον, προτεραιότητα εφαρμογής των ESG κριτηρίων στους οργανισμούς.

Το εκπαιδευτικό Πρόγραμμα εμβαθύνει σε ζητήματα όπως:

- ο ρόλος του ESG Officer
- το κανονιστικό πλαίσιο
- οι σχέσεις αλληλεπίδρασης με τα ενδιαφερόμενα μέρη & το Greenwashing
- τα πρότυπα απολογισμών & τα συστήματα διαχείρισης
- οι βασικοί δείκτες μέτρησης
- οι βέλτιστες υπεύθυνες και βιώσιμες πρακτικές

Εισηγητές του Προγράμματος είναι οι κ.κ.

- **Μαρία Αλεξίου, LLM**
Νομικός και Σύμβουλος Εταιρικής Βιωσιμότητας και Διαφάνειας, τ. Μέλος της Ομάδας Εμπειρογνομόνων EFRAG για τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα Αναφοράς Εταιρικής Βιωσιμότητας
- **Στέλλα Γεωργαλή, MSc**
Civil Engineer / Senior sustainability and ESG advisor
- **Αχιλλέας Ιωακειμίδης, MSc**
Sustainability Director, Όμιλος ΔΕΗ
- **Κιάρα Κόντη, MSc**
Εταίρος, Επικεφαλής Υπηρεσιών Κλιματικής Αλλαγής και Βιώσιμης Ανάπτυξης (CCaSS) της ΕΥ Ελλάδος και της ΕΥ στην περιοχή της Κεντρικής, Ανατολικής, Νοτιοανατολικής Ευρώπης και Κεντρικής Ασίας (CESA)
- **Φώτης Κουρμούσης, PhD**
ΕΔΙΠ ΕΜΠ / Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ., Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας
- **Κέλλυ Μπενετάτου, PhD**
Οικονομολόγος / Διευθύντρια Συμμόρφωσης, Όμιλος ΔΕΗ / τ. Γενική Διευθύντρια Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς
- **Ζέφη Νικολάου, MA, CFE, CFSE**
Ethics & Compliance - ESG Senior Expert / Communications Strategist / Α' Αντιπρόεδρος, Σύνδεσμος Επαγγελματιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης (ΣΕΚΑΣΕ)

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το αναλυτικό διάγραμμα ύλης, το πρόγραμμα, τους εισηγητές, μπορείτε να βρείτε εδώ:
<https://www.nb.org/certified-esq-officer-2o-tmima-info>

CERTIFIED COMPLIANCE OFFICER

Το 12^ο Τμήμα ξεκινάει την Τρίτη 4/2/25.

Συνεχίζονται με επιτυχία και οι εισηγήσεις του Προγράμματος «Πιστοποιημένος Υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης».

Εισηγητές: **Γιαννακάκης Ι., Κατσαντώνης Κ., Λιβαδά Χ., Μαρκόπουλος Ν., Μοιράγια Β., Μπιζάνος Δ., Ρουμπής Κ., Σαράντη Μ.**
Παρέμβαση: **Τσεκρέκος Ε.**

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το αναλυτικό διάγραμμα ύλης, το πρόγραμμα, τους εισηγητές, μπορείτε να βρείτε εδώ:

<https://www.nb.org/nb-ekpedeysi/seminaria-ekp-programmata/certified-compliance-officer-12otmima.html>

Άρθρα*¹

«Οι Δικηγόροι ως Υπόχρεα Πρόσωπα του Ν 4557/2018»

Σε περίπτωση που δικηγόρος παραβαίνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του Ν 4557/2018, εκτός από τις επιμέρους κυρώσεις του ίδιου του νόμου, το Υπουργείο Δικαιοσύνης ως αρμόδια αρχή, τον παραπέμπει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο.

Αναστασία Καραντάνα, LLM,
Δικηγόρος, Business Expert, AML &
Compliance

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 του 4557/2018 για την «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας {ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849 Ε.Ε}», μεταξύ των υπόχρεων προσώπων για την τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπει η σχετική νομοθεσία, βρίσκονται και οι δικηγόροι.

Κατά την υπ' αριθμ. 28226/2021 (ΦΕΚ Β' 2485/10.06.2021) Υπουργική Απόφαση, οι δικηγόροι υποχρεούνται στην εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας του εντολέα τους και την εξακρίβωση του πραγματικού δικαιούχου, εφόσον σωρευτικά: (α) χαρακτηρίζονται ως υπόχρεα πρόσωπα σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν 4557/2018 και (β) συντρέχει περίπτωση εφαρμογής μέτρων δέουσας επιμέλειας κατ' άρθρο 12 του Ν 4557/2018.

Ειδικότερα:

(α) Οι δικηγόροι χαρακτηρίζονται ως υπόχρεα πρόσωπα, όταν συμμετέχουν, ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους, σε:

¹ * Οι επαγγελματικές και επιστημονικές απόψεις των αρθρογράφων είναι προσωπικές και δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη τον ΣΕΚΑΣΕ, ούτε αποτελούν επίσημες θέσεις του Συνδέσμου.

- χρηματοπιστωτικές συναλλαγές ή
- συναλλαγές επί ακινήτων και
- όταν βοηθούν στον σχεδιασμό ή τη διενέργεια συναλλαγών για τους πελάτες τους σχετικά με:

1. την αγορά ή πώληση ακινήτων ή επιχειρήσεων,
2. τη διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους,
3. το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμειευτηρίου ή λογαριασμών τίτλων, καθώς και
4. τη σύσταση χρηματικών παρακαταθηκών και προεχόντως αυτών που αφορούν σε εγγυοδοσίες που διατάσσονται από τη δικαστική αρχή στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών,
5. τις αναγκαίες εισφορές για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών,
6. τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών, εμπιστευμάτων (trusts), εταιρειών εμπιστευματικής διαχείρισης, επιχειρήσεων, ιδρυμάτων ή ανάλογων σχημάτων ή αντίστοιχων νομικών μορφωμάτων.

(β) Επιπλέον, οι δικηγόροι, όταν είναι υπόχρεα πρόσωπα, εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη τους (άρθρο 13 του Ν 4557/2018) στην περίπτωση που συνάπτουν σχέση εντολής.

Ως χρόνος εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας ορίζεται το διάστημα πριν από τη σύναψη σχέσης εντολής, υπό την επιφύλαξη της δυνατότητας εφαρμογής των ανωτέρω μέτρων μετά τη σύναψη σχέσης εντολής, εφόσον αυτό απαιτείται για την ομαλή διεξαγωγή της παρεχόμενης υπηρεσίας και εφόσον ο κίνδυνος διάπραξης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι μικρός. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι διαδικασίες ολοκληρώνονται το συντομότερο δυνατό μετά την αρχική επαφή.

Ως υπόχρεα πρόσωπα, δεν ενεργούν οι δικηγόροι:

- όταν παρέχουν απλώς γνωμοδοτήσεις ως προς θέματα ελληνικού δικαίου, χωρίς την υπαγωγή σε προσωποπαγή στοιχεία συγκεκριμένης συναλλαγής.
- όταν η εντολή τους περιλαμβάνει την αξιολόγηση της νομικής κατάστασης του εν λόγω εντολέα ή την υπεράσπιση ή εκπροσώπηση σε δίκη ή σχετικά με δίκη, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών για την κίνηση ή την αποφυγή

δίκης, ανεξαρτήτως εάν οι πληροφορίες λαμβάνονται πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη δίκη (βλ. σχετικά εδ. β' της παρ. 2 του άρθρου 13 και παρ. 2 του άρθρου 22 του Ν 4557/2018).

Σημειωτέον, οι δικηγόροι δύνανται να αντιμετωπίζουν ως εντολείς έτερους δικηγόρους που τους δίδουν εντολές, εφόσον οι τελευταίοι δεν δηλώνουν διαφορετικά, είναι προσηκόντως αδειοδοτημένοι για άσκηση του αντίστοιχου λειτουργήματος στη δικαιοδοσία της έδρας τους και η έδρα τους δεν βρίσκεται σε τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται ως υψηλού κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Επίσης, οι δικηγόροι ως υπόχρεα πρόσωπα, απαγορεύεται να γνωστοποιούν στον εμπλεκόμενο εντολέα ή σε τρίτους ότι διαβιβάστηκαν ή θα διαβιβαστούν αρμοδίως πληροφορίες ή ότι διεξάγεται ή ενδέχεται να διεξαχθεί έρευνα ή ανάλυση για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η απόπειρά τους να αποτρέψουν πελάτη να εμπλακεί σε εγκληματική δραστηριότητα δεν συνιστά γνωστοποίηση. Περαιτέρω, όταν ενεργούν ως υπόχρεα πρόσωπα, απέχουν υποχρεωτικώς από τη διενέργεια των συναλλαγών, για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι σχετίζονται με προϊόντα εγκληματικών δραστηριοτήτων ή συνδέονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, προτού συμμορφωθούν με την ανωτέρω υποχρέωση της αναφοράς. Εφόσον η αποφυγή της διενέργειας των ανωτέρω συναλλαγών είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τις προσπάθειες δίωξης των δικαιούχων αυτών, τα υπόχρεα πρόσωπα προβαίνουν σε ενημέρωση αμέσως μετά τη συναλλαγή.

Σε εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τα άρθρα 30 και 31 του Ν 4557/2018, οι δικηγόροι που ενεργούν ως υπόχρεα πρόσωπα, οφείλουν να τηρούν τις εκ του νόμου συλλεγόμενες πληροφορίες και έγγραφα σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών μετά από το τέλος της σχέσης εντολής με τον πελάτη. Κατά τη λήξη της προθεσμίας αυτής διαγράφονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εκτός αν επιτρέπεται ή επιβάλλεται από άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστική απόφαση η φύλαξή τους για μακρότερο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τη δεκαετία. Μετά την πάροδο της 10ετίας τα υπόχρεα πρόσωπα δεν υπόκεινται σε κανενός είδους διοικητική κύρωση, ποινική δίωξη ή άλλο έλεγχο, καθώς εξαιτίας της υποχρέωσής τους να διαγράψουν όλα τα αρχεία που έχουν στη διάθεσή τους αδυνατούν να ασκήσουν προσηκόντως την άμυνα και υπεράσπισή τους.

Σε περίπτωση που δικηγόρος παραβαίνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του Ν 4557/2018, εκτός από τις επιμέρους κυρώσεις του ίδιου του νόμου, το Υπουργείο Δικαιοσύνης ως αρμόδια αρχή, τον παραπέμπει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, στον οποίο διαβιβάζονται όλα τα στοιχεία της

παράβασης, προκειμένου να ασκηθεί ο προβλεπόμενος από τις κείμενες διατάξεις πειθαρχικός έλεγχος.

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις βαρύνουν επιπλέον τις δικηγορικές εταιρείες ως νομικά πρόσωπα και όχι τους συνεργαζόμενους με οποιαδήποτε σύμβαση ή συμφωνία δικηγόρους και υπαλλήλους τους.

Περαιτέρω, στις 8.4.2024 και στο τεύχος Β' του ΦΕΚ με αρ. 2171, δημοσιεύθηκε η υπ' αριθμ. 1919 Υπουργική Απόφαση κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 29 του Ν 4557/2018. Συνιστάται, λοιπόν, πενταμελής επιτροπή απαρτιζόμενη από 5 Προέδρους Δικηγορικών Συλλόγων, η θητεία της οποίας είναι τριετής. Η επιτροπή είναι αρμόδια να λαμβάνει, ελέγχει και διαβιβάζει στον αρμόδιο φορέα, ήτοι στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, τις υποβαλλόμενες από δικηγόρους, οποιουδήποτε Δικηγορικού Συλλόγου της χώρας, αναφορές για ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές και δραστηριότητες σχετικές με τη νομιμοποίηση εσόδων, προερχόμενων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Ειδικότερα, η εν λόγω αναφορά που μπορεί να αφορά ακόμα και την περίπτωση απόπειρας ύποπτης συναλλαγής, υποβάλλεται στα Γραφεία της Γραμματείας της Επιτροπής με οποιοδήποτε μέσο επικοινωνίας, όπως, ιδίως, συστημένη επιστολή, e-mail ή με αυτοπρόσωπη κατάθεση και καταχωρείται σε ειδικώς τηρούμενο βιβλίο υποβολής αναφορών. Η επιτροπή ελέγχει τις υποβαλλόμενες αναφορές, ζητεί συμπληρωματικά στοιχεία ή όσες πληροφορίες κρίνει αναγκαίες από τον δικηγόρο που υπέβαλε την αναφορά ή από οποιαδήποτε αρχή, προκειμένου να κρίνει αν πρέπει να διαβιβάσει την αναφορά στον αρμόδιο φορέα ή να την αρχειοθετήσει. Κατά την αξιολόγηση της αναφοράς ερευνάται αν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις υποβολής της, το ενδεχόμενο συνδρομής λόγου εξαίρεσης από την υποχρέωση υποβολής της αναφοράς, αν συντρέχουν οι προβλεπόμενες προς τούτο προϋποθέσεις, καθώς και αν η υποβληθείσα αναφορά παραβιάζει το επαγγελματικό καθήκον εχεμύθειας που έχει ο δικηγόρος έναντι του πελάτη του, όπως αυτό προσδιορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, τα διεθνή δεσμευτικά νομικά κείμενα και της παραδόσεις του δικηγορικού λειτουργήματος, τηρουμένης πάντοτε της αρχής της αναλογικότητας.

Η επιτροπή αποφασίζει επί της υποβληθείσας αναφοράς το αργότερο μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών αν θα τη διαβιβάσει στην αρμόδια Αρχή ή αν θα την αρχειοθετήσει. Η προθεσμία των δύο μηνών αρχίζει από την καταχώρηση της αναφοράς στο ειδικό βιβλίο ή από τη λήψη των αιτηθέντων συμπληρωματικών στοιχείων ή πληροφοριών από την επιτροπή. Όλη η διαδικασία από την υποβολή της αναφοράς μέχρι και την έκδοση της σχετικής απόφασης της επιτροπής που τη διαβιβάζει στον αρμόδιο φορέα ή την αρχειοθετεί, είναι απόρρητη. Ο δικηγόρος που υπέβαλε την αναφορά δικαιούται να λάβει γνώση της εκδοθείσας σχετικής απόφασης της επιτροπής. Αν μετά την αρχειοθέτηση της αναφοράς υπάρξουν μεταγενέστερα στοιχεία ή πληροφορίες που δεν

εκτιμήθηκαν από την επιτροπή, με αίτηση του δικηγόρου ή αυτεπαγγέλτως, η επιτροπή ανασύρει από το Αρχείο την υποβληθείσα αναφορά και, αν συντρέχει περίπτωση, τη διαβιβάζει στον αρμόδιο φορέα. Τέλος, η επιτροπή και τα μέλη της, κατά την άσκηση των ως άνω καθηκόντων και υποχρεώσεών τους, δεν ευθύνονται αστικώς και ποινικώς για πράξεις ή παραλείψεις ή για την άποψη που εξέφρασαν ως προς όλα τα ζητήματα αρμοδιότητάς τους, εκτός αν ενήργησαν κακόβουλα.

Ολοκληρώνοντας, αξίζει να σημειωθεί πως η FATF έχει δημοσιεύσει τον Οδηγό για την προσέγγιση εκτίμησης κινδύνου για το νομικό επάγγελμα, στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://www.fatfgafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Rba-legal-professionals.html>

«No risk no story»

Μαίρη Παλαιοκαρίτη, Βοηθός Διευθύντρια Συμμόρφωσης, ΔΕΗ Α.Ε.

Η υιοθέτηση μίας κοινής γλώσσας σε όλη την εταιρεία είναι καθοριστικής σημασίας για την επιτυχία του έργου. Πολλές φορές και σε πολλές επιχειρήσεις υπάρχει ασάφεια ακόμη και ως προς τον ορισμό του κινδύνου.

Η αποστολή της Μονάδας Συμμόρφωσης σε μία εταιρεία ή οργανισμό είναι η δημιουργία ενός **Προγράμματος Συμμόρφωσης**, το οποίο καθοδηγεί την εταιρεία και τους εργαζομένους της να συμμορφώνονται με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και τις εταιρικές Πολιτικές και διαδικασίες.

Υπάρχουν πολλοί και διαφορετικοί μεταξύ τους ορισμοί για τον σκοπό της Μονάδας Συμμόρφωσης στην βιβλιογραφία, όλοι όμως συγκλίνουν σε ένα κοινό χαρακτηριστικό. Ότι ο σχεδιασμός του Προγράμματος Συμμόρφωσης

περιλαμβάνει δράσεις της μονάδας (εκπόνηση ή επικαιροποίηση Πολιτικών, διαδικασιών, διενέργεια εκπαιδεύσεων, υιοθέτηση λοιπών μηχανισμών, κλπ.), οι οποίες συνεισφέρουν στην **επίτευξη των εταιρικών στόχων** και τελικά στη **βιωσιμότητα** της επιχείρησης.

Γίνεται λοιπόν κατανοητό ότι η αξιοπιστία και η αποτελεσματικότητα του Προγράμματος Συμμόρφωσης είναι καθοριστικής σημασίας, όχι μόνο για την Μονάδα Συμμόρφωσης αυτή κάθε αυτή αλλά και για την εταιρεία γενικότερα. Προς την κατεύθυνση αυτή, η διενέργεια **Αξιολόγησης Κινδύνων Συμμόρφωσης (Compliance Risk Assessment)** είναι μονόδρομος. Μόνο με τον εντοπισμό, την καταγραφή και την αξιολόγηση των κινδύνων Συμμόρφωσης μέσα σε μία εταιρεία ή οργανισμό, η Μονάδα Συμμόρφωσης είναι σε ικανή θέση να σχεδιάσει στοχευμένες δράσεις, οι οποίες θα αποτελούν, όπως αναφέρθηκε παραπάνω και μέρος του Προγράμματός της.

Ειδικότερα, η Αξιολόγηση Κινδύνων Συμμόρφωσης είναι μία διεργασία, κατά την οποία:

- Αναγνωρίζονται οι **περιοχές κινδύνου συμμόρφωσης** μέσα στην επιχείρηση,
- Γίνεται εκτίμηση της **πιθανότητάς τους** να συμβούν μέσα σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα, λ.χ. στο επόμενο έτος,
- Πραγματοποιείται αξιολόγηση της επίδρασης (**assessment**) που θα έχουν οι κίνδυνοι εάν συμβούν (οικονομικές επιπτώσεις/ financial impact, συνέπειες στη φήμη της εταιρείας/ reputational impact),
- Αξιολογείται η αποτελεσματικότητα του υπάρχοντος **περιβάλλοντος ελέγχου** (επανεξέταση των μηχανισμών ελέγχου και μέτρων ασφαλείας που ήδη εφαρμόζει η εταιρεία, των διαδικασιών που είναι σε ισχύ, των υιοθετημένων Πολιτικών, κ.ά.),
- Καθορίζονται **ενέργειες (δράσεις και μέτρα)** για τον περιορισμό των αναγνωρισμένων κινδύνων, ώστε η εταιρεία να καταφέρει να τους αντιμετωπίσει εγκαίρως και να τους διαχειριστεί αποτελεσματικά.
- Γίνεται **χαρτογράφηση** των περιοχών κινδύνων συμμόρφωσης με βάση τον βαθμό επικινδυνότητας που χαρακτηρίζουν την κάθε μία (για παράδειγμα διαχωρίζονται σε περιοχές χαμηλού, μεσαίου και υψηλού κινδύνου).

Όμως, η υλοποίηση και μόνο της Αξιολόγησης Κινδύνων Συμμόρφωσης δεν είναι αρκετή. Θα πρέπει η διεργασία αυτή να έχει συγκεκριμένα

χαρακτηριστικά και παραδοχές για να θεωρείται επιτυχημένη, αξιόπιστη και τελικά χρήσιμη και πολύτιμη για την εταιρεία.

Συγκεκριμένα, η υιοθέτηση μίας **κοινής γλώσσας** σε όλη την εταιρεία είναι καθοριστικής σημασίας για την επιτυχία του έργου. Πολλές φορές και σε πολλές επιχειρήσεις υπάρχει ασάφεια ακόμη και ως προς τον ορισμό του κινδύνου. Το γεγονός αυτό οδηγεί την κάθε οργανωτική μονάδα να αντιλαμβάνεται διαφορετικά ποιοι είναι οι πιθανοί κίνδυνοι που την αφορούν, ενώ παράλληλα, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα στελέχη να εστιάζουν σε συγκεκριμένους κινδύνους και να αγνοούνται άλλοι, εξίσου και γιατί όχι και περισσότερο σημαντικοί. Έτσι, κατόπιν τη αξιολόγησης των κινδύνων συμμόρφωσης, συνεχίζει και υπάρχει αοριστία σχετικά τους πιθανούς κινδύνους συμμόρφωσης που καλείται να αντιμετωπίσει η επιχείρηση.

Παράλληλα, ο καθορισμός **σαφών ρόλων και ευθυνών** βοηθά στην ομαλή επικοινωνία, στην ενίσχυση της συνεργασίας και της ομαδικότητας των εμπλεκόμενων στελεχών στη διαδικασία Αξιολόγησης Κινδύνων Συμμόρφωσης.

Εξίσου σημαντικό είναι η Αξιολόγηση των Κινδύνων Συμμόρφωσης να περιλαμβάνει όλες τις **δραστηριότητες** του οργανισμού και τις απόψεις στελεχών από διάφορα **ιεραρχικά επίπεδα**. Αν μόνο ένα υποσύνολο της εταιρείας διαμορφώνει την εκτίμηση των κινδύνων, είναι εύλογο οι κίνδυνοι συμμόρφωσης να συγκλίνουν προς συγκεκριμένη κατεύθυνση, ανάλογα με την εξειδίκευση ή το αντικείμενο εργασίας των στελεχών αυτών, κι έτσι η αξιολόγηση να καταλήξει σε παραπλανητικά αποτελέσματα. Αντιθέτως, θα πρέπει να ενσωματώνονται αξιόπιστα στοιχεία, βασίμα δεδομένα και ακριβή. Η υποκειμενικότητα στην καταχώρηση των στοιχείων είναι λανθασμένη αντιμετώπιση.

Φυσικά, για όλα τα περίπλοκα ίσως θέματα που έχουν αναπτυχθεί παραπάνω, απαιτείται να ακολουθούν μία **απλή μεθοδολογία** και όχι έναν πολύπλοκο σχεδιασμό αξιολόγησης κινδύνων. Τα στελέχη που συμμετέχουν σε ένα τέτοιο έργο πρέπει να ανταποκρίνονται κατά τα δέοντα, χωρίς να δυσκολεύονται να κατανοήσουν τον ρόλο τους και τον τρόπο που οφείλουν να συνδράμουν στο έργο.

Δεν θα πρέπει ακόμη να αγνοηθεί το γεγονός ότι η διενέργεια της Αξιολόγησης Κινδύνων Συμμόρφωσης ενθαρρύνει την ανοιχτή και ειλικρινή

επικοινωνία μεταξύ των μελών της ομάδας και άρα επιτυγχάνεται πιο αποτελεσματική συνεργασία. Ο **ανοικτός διάλογος** και η ανταλλαγή γνώσεων οδηγεί σε αποκαλύψεις πληροφοριών και στοιχείων, που με τη σειρά τους βοηθούν στον **συσχετισμό των κινδύνων** μεταξύ τους, δηλαδή πώς η πραγματοποίηση ενός συμβάντος/ σεναρίου κινδύνου συμμόρφωσης επηρεάζει την πιθανότητα ή τις συνέπειες ενός άλλου συμβάντος. Με αυτόν τον τρόπο ισχυροποιείται και η διαδικασία της Αξιολόγησης Κινδύνων Συμμόρφωσης.

Ωστόσο, σίγουρα, η **περιοδική αξιολόγηση** της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κινδύνων συμμόρφωσης πρέπει να αποτελεί καθιερωμένη διεργασία για την εταιρεία (λ.χ. ετήσια αναθεώρηση), καθώς πολλοί παράγοντες μπορεί να έχουν αλλάξει ή να μην έχουν το προσδοκώμενο αποτέλεσμα (μη κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση συγκεκριμένου κινδύνου, μέτρα μη αποτελεσματικά, αλλαγή στους στρατηγικούς στόχους της επιχείρησης, μεταβολή στις δραστηριότητες της επιχείρησης κλπ.).

Όπως στα περισσότερα, αν όχι σε όλα τα έργα μίας επιχείρησης, έτσι κι εδώ, καταλυτικό ρόλο στην υλοποίηση μίας αποτελεσματικής διεργασίας Αξιολόγησης Κινδύνων Συμμόρφωσης είναι η **δέσμευση** της διοίκησης για την υλοποίηση και εφαρμογή της. Η υποστήριξη του επικεφαλής είναι απαραίτητη και καθοριστικής σημασίας διότι, από την μία πλευρά, τα εμπλεκόμενα μέρη ενδιαφέρονται πραγματικά για την ορθή υλοποίηση του έργου, επιτυγχάνεται η σωστή και επαρκής στελέχωση του ανθρώπινου δυναμικού, ενώ από την άλλη πλευρά, η τεχνολογία, η μεθοδολογία και τα εργαλεία/ εφαρμογές που χρησιμοποιούνται αφορούν σε κόστη όπου η επιχείρηση είναι αποφασισμένη να δαπανήσει.

Εξάλλου, σκοπός της Αξιολόγησης Κινδύνων Συμμόρφωσης είναι η **ευαισθητοποίηση** των εργαζομένων και της Διοίκησης για τους κινδύνους Συμμόρφωσης και η βελτίωση του επιπέδου διαφάνειας στις δραστηριότητες της επιχείρησης. Έτσι, γίνεται κατανοητή η σημαντική συνεισφορά της στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων της εταιρείας και στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού Προγράμματος Συμμόρφωσης.

Η Πράξη για την Τεχνητή Νοημοσύνη υπό τη σκοπιά του compliance officer: το μέλλον είναι εδώ!

Εριέττα Βασιλάκου, Δικηγόρος (ΜΔΕ, Master 2)

Η πολυεπίπεδη ρύθμιση που επιφυλάσσει το AI Act ενισχύει τόσο το συμβουλευτικό όσο και το διασφαλιστικό ρόλο του compliance officer, ο οποίος συνδράμει με καίριο τρόπο στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου συμμόρφωσης του υπόχρεου οργανισμού.

Την 1^η Αυγούστου 2024 τέθηκε σε ισχύ ο Κανονισμός 2024/1689 για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (AI Act), συμπληρώνοντας το νομοθετικό παζλ για την υλοποίηση της φιλόδοξης αντζέντας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με στόχο τη δημιουργία «Μιας Ευρώπης έτοιμης για την ψηφιακή εποχή»². Η επικείμενη εφαρμογή του AI Act συνοδεύεται από επιμέρους προκλήσεις για τους επηρεαζόμενους stakeholders, οι οποίοι καλούνται να συμμορφωθούν εγκαίρως με ένα σύνθετο κανονιστικό πλαίσιο, διατηρώντας παράλληλα ένα υψηλό επίπεδο καινοτομίας, ούτως ώστε να παραμείνουν ανταγωνιστικοί σε επίπεδο παγκόσμιας αγοράς³. Στο πλαίσιο αυτό, οι compliance officers έρχονται να διαδραματίσουν έναν καθοριστικό ρόλο στο ταξίδι συμμόρφωσης των υπόχρεων οργανισμών με ποικίλους τρόπους:

Διαδικασία ταξινόμησης των συστημάτων ΤΝ: Βασική απαίτηση του AI Act είναι η αξιολόγηση του συστήματος ΤΝ με κριτήριο το είδος και το ύψος του κινδύνου που συνεπάγεται και η ταξινόμησή του σε μία εκ των εξής κατηγοριών:

² Βλ. ενδεικτικά, *Πολιτικές Κατευθύνσεις για την επόμενη Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2019-2024* (2019). Λοιπά νομοθετικά κείμενα που τέθηκαν σε ισχύ στο πλαίσιο αυτό υπήρξαν ο Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 (DSA), ο Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1925 (DMA), ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2854 (Data Act), όπως και ο Κανονισμός 2023/2841 για την κυβερνοασφάλεια.

³ Πρβλ. Μ. Draghi, *Report on the future of European competitiveness* (2024), σελ. 26, όπου το AI Act αναφέρεται ως χαρακτηριστικό παράδειγμα της προληπτικής προσέγγισης που ακολουθεί συχνά η ΕΕ και οδηγεί, μεταξύ άλλων, σε μείωση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών εταιρειών.

σύστημα ΤΝ που δημιουργεί i) μη αποδεκτό, ii) υψηλό, iii) ειδικό κίνδυνο διαφάνειας, ή iv) ελάχιστο κίνδυνο. Στο πλαίσιο αυτό, ο compliance officer καλείται να παράσχει ουσιαστικές κατευθύνσεις κατά τη διενέργεια της εν λόγω risk-based αξιολόγησης, η οποία έχει ιδιαίτερη πρακτική σημασία, καθότι αναλόγως την κατηγορία στην οποία θα υπαχθεί το σύστημα ΤΝ, διαφοροποιείται και η κανονιστική του αντιμετώπιση⁴.

Διασφάλιση συμμόρφωσης και συμβουλευτική συνδρομή: Η πολυεπίπεδη ρύθμιση που επιφυλάσσει το AI Act ενισχύει τόσο το συμβουλευτικό όσο και το διασφαλιστικό ρόλο του compliance officer, ο οποίος συνδράμει με καίριο τρόπο στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου συμμόρφωσης του υπόχρεου οργανισμού. Απαραίτητη αναμένεται να είναι η παρουσία του σε όλο το ταξίδι αξιολόγησης συμμόρφωσης των συστημάτων ΤΝ υψηλού κινδύνου, στο πλαίσιο του οποίου οι υπόχρεες οντότητες καλούνται να τεκμηριώνουν σχετικά ότι το σύστημα ΤΝ συμμορφώνεται με τις υποχρεωτικές απαιτήσεις για αξιόπιστη ΤΝ (π.χ. ποιότητα των δεδομένων, τεκμηρίωση και ιχνηλασιμότητα, διαφάνεια, ανθρώπινη εποπτεία, ακρίβεια, κυβερνοασφάλεια και αρτιότητα). Αντίστοιχα, ακόμα και στις περιπτώσεις που το σύστημα ΤΝ έχει ταξινομηθεί ως περιορισμένου κινδύνου, ο compliance officer είναι αυτός που θα κατευθύνει την υπόχρεη οντότητα ούτως ώστε να συμμορφωθεί με τις σχετικές υποχρεώσεις διαφάνειας (λ.χ. γνωστοποίηση ότι το περιεχόμενο της εικόνας συνιστά προϊόν βαθυπαραποίησης/deep-fake). Η διασφάλιση της ex ante συμμόρφωσης του υπόχρεου οργανισμού είναι και πρέπει να αποτελεί μία από τις πρωταρχικές εργασίες του compliance officer, λαμβάνοντας υπόψη τα υψηλά επαπειλούμενα πρόστιμα επί μη συμμόρφωσης⁵.

Εκπαίδευση προσωπικού: Ο compliance officer αναμένεται, επιπλέον, να συνδράμει στη διενέργεια εκπαιδεύσεων κατάρτισης – ιδιαίτερα στο πλαίσιο ευαισθητοποίησης επί των αρχών Υπεύθυνης Χρήσης ΤΝ (Responsible Use of AI⁶), ικανοποιώντας έτσι τη ρητή υποχρέωση που θέτει το AI Act στους υπόχρεους οργανισμούς να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε το

⁴ Βλ. AI Act, Κεφ. III υποχρεώσεις για τα συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου, Κεφ. IV υποχρεώσεις για ορισμένα συστήματα ΤΝ και Κεφ. V υποχρεώσεις για τα μοντέλα ΤΝ γενικού σκοπού.

⁵ AI Act, Κεφ. XII.

⁶ Όπως έχουν, ενδεικτικά, διαμορφωθεί από τα εξής fora: High-Level Expert Group on Artificial Intelligence (AI HLEG), *Ethics Guidelines For Trustworthy AI* (2019), OECD, *AI Principles* (2019, όπως επικαιροποιήθηκαν το 2024).

προσωπικό τους και τυχόν άλλα πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό τους, να διαθέτουν επαρκές επίπεδο γραμματισμού στον τομέα της ΤΝ⁷.

Ευθυγράμμιση με τον GDPR: Λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερως στενή σχέση των συστημάτων ΤΝ και της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, ο compliance officer καλείται στο πλαίσιο των καθηκόντων του να διασφαλίσει την παράλληλη πλήρωση όλων των απαιτήσεων του GDPR (λ.χ. λήψη συγκατάθεσης από το χρήστη του συστήματος ΤΝ/ υποκείμενο των δεδομένων για την επεξεργασία δεδομένων, αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, λήψη κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων από το σχεδιασμό και εξ ορισμού).

Διαμόρφωση Responsible AI πλαισίου και συμμετοχή σε AI Committees: Ιδίως στις περιπτώσεις μεγαλύτερων οργανισμών, όπου κατά κανόνα διαθέτουν πιο πολύπλοκο σύστημα εσωτερικής διακυβέρνησης, ο ρόλος του compliance officer διευρύνεται περαιτέρω, περιλαμβάνοντας τη θέσπιση εσωτερικών κειμένων (πολιτικών και διαδικασιών) για την εξοικείωση του οργανισμού με ζητήματα Responsible AI (όπως, ενδεικτικά, Πολιτική Υπεύθυνης Χρήσης ΤΝ) και την κατάλληλη εναρμόνισή του με το πλαίσιο AI, όπως και την ενεργή συμμετοχή του σε σχετικές επιτροπές που θα συσταθούν (λ.χ. Management ή/ και Board Committees⁸) για τη διαχείριση όλων των σχετικών με την ΤΝ ζητημάτων.

.....

⁷ Άρθρο 4.

⁸ Λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του πλαισίου AI απαιτεί τη συνέργεια επιμέρους χώρων, μία Επιτροπή ΤΝ σε επίπεδο Διοίκησης θα ήταν σκόπιμο να διαθέτει, κατ' ελάχιστο, εκπροσώπους που είναι εξειδικευμένοι σε θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης (CCO), διαχείρισης κινδύνων (CRO), λειτουργικής στήριξης (COO), πληροφορικής (CIO), τεχνητής νοημοσύνης και νέων τεχνολογιών. Αντίστοιχα, σε επίπεδο Board, μία Επιτροπή AI θα πρέπει να αποτελείται από μέλη εξοικειωμένα με ζητήματα νέων τεχνολογιών ή οι σχετικές αρμοδιότητες να απορροφηθούν από υφιστάμενες Επιτροπές (π.χ. Innovation & Strategy).

ΣΕΚΑΣΕ
Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

Εκδόσεις⁹

Κυκλοφόρησε προσφάτως από τη ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, σε επιστημονική επιμέλεια Αργύρη Οικονόμου, η 2η αναθεωρημένη και εμπλουτισμένη έκδοση του συλλογικού έργου "Compliance and Ethics".

Μαζί με τις υπόλοιπες εξαιρετικές συμβολές του βιβλίου, θα βρείτε και τη νέα, και ιδιαιτέρως επίκαιρη, συμβολή της **Ζέφης Νικολάου**, Α' Αντιπροέδρου του ΣΕΚΑΣΕ και του **Michel Montbertrand**, Προέδρου του ΣΕΚΑΣΕ, με τίτλο «Εναρμόνιση των οργανισμών με τα ESG κριτήρια» (σελ. 419-502).

Πρόκειται για μια από τις πρώτες μελέτες σχετικά με τη βιωσιμότητα, τα ESG κριτήρια, και τις υποχρεώσεις συμμόρφωσης των οργανισμών.

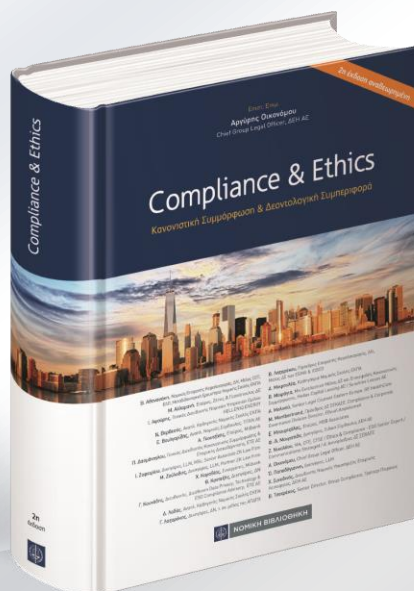
Νέο

Compliance & Ethics

Κανονιστική Συμμόρφωση
& Δεοντολογική Συμπεριφορά

Επιμέλεια:

Αργύρης Οικονόμου
Chief Group Legal Officer, ΔΕΗ ΑΕ

2η έκδοση: 2024
Βιβλιοδεσία: Σκληρόδετη
Σελίδες: 776
Τιμή: 90,00 €

2η έκδοση αναθεωρημένη

Για αγορές online www.nb.org

Η 2η αναθεωρημένη και εμπλουτισμένη έκδοση περιλαμβάνει συμβολές για την Κανονιστική Συμμόρφωση και τη Δεοντολογική Συμπεριφορά των επιχειρήσεων. Στις αναθεωρημένες συμβολές περιλαμβάνονται οι προσαρμογές των διεθνών Αγορών (επενδύων και δανειστών) από την εφαρμογή ενός προγράμματος Συμμόρφωσης και υπό το πρίσμα μιας εποπτικής αρχής και σε συνάρτηση με τις απαιτήσεις της χρηματοπιστωτικής νομοθεσίας, οι απαιτήσεις Κανονιστικής Συμμόρφωσης της τραπεζικής νομοθεσίας, με έμφαση στις διαδικασίες που αφορούν στη διακυβέρνηση του κανονιστικού κινδύνου καθώς και την αποφυγή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, το περιεχόμενο και η νομική φύση του βασικού εργαλείου ενός προγράμματος E & C, που είναι ο Κώδικας Συμπεριφοράς (Code of Conduct), βασικές πτυχές μιας πολιτικής καταπολέμησης της διαφθοράς, που αποτελεί κεντρικό ζητούμενο των προγραμμάτων E & C και η διαχείριση καταγγελιών (whistleblowing).

Περιλαμβάνονται, επίσης, οι απαιτήσεις Κανονιστικής Συμμόρφωσης στον τομέα των προσωπικών δεδομένων, οι καταστάσεις συγκρούσεως συμφερόντων και καθυκόντων και οι τρόποι διαχείρισής τους, το Δίκαιο του Ανταγωνισμού, το Δίκαιο της Φορολογικής Νομοθεσίας και το Περιβαλλοντικό Δίκαιο, που αποτελούν τρεις πολύ σημαντικές περιοχές, με αυξημένες απαιτήσεις Συμμόρφωσης, η ελληνική νομολογία περί της ευθύνης εποπτείας των εταιρικών δικαίων, ο ρόλος του δικηγόρου ως Compliance Officer, η διακυβέρνηση προϊόντων, και τα προγράμματα E & C σε πολυεθνικούς ομίλους επιχειρήσεων.

Επιπρόσθετα νέα κεφάλαια της 2ης έκδοσης αποτελούν τα κριτήρια ESG, η Πράξη για την Τεχνητή Νοημοσύνη (AI Act), η διάδραση μεταξύ κανονιστικής συμμόρφωσης και ποινικού δικαίου καθώς και η βία και παρενόχληση στην εργασία μετά τον Ν 4808/2021. Το έργο απευθύνεται σε κάθε ενδιαφερόμενο που ασχολείται με την Κανονιστική Συμμόρφωση των επιχειρήσεων και τις προεκτάσεις του.

ΣΕΚΑΣΕ

Σύνδεσμος Επαγγελματιών
Κανονιστικής
Συμμόρφωσης Ελλάδος

Για την έκδοση του παρόντος
τεύχους συνεργάστηκαν:

Υπεύθυνοι Έκδοσης:

Αναστασία Καραντάνα,
Β' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΣΕΚΑΣΕ

Σοφία Μπίζα,
Γενική Γραμματέας Δ.Σ. ΣΕΚΑΣΕ

Συντακτική Ομάδα:

Michel Montbertrand
Ζέφη Νικολάου
Αναστασία Καραντάνα
Εριέττα Βασιλάκου
Μαίρη Παλαιοκαρίτη